

Kommunale klimatilpasningsplaner

Dansk Miljøteknologi har fra december 2014 til januar 2015 gennemgået de kommunale klimatilpasningsplaner, som er udarbejdet, som led i Økonomiaftalen for 2013 mellem Regeringen og KL.

Økonomiaftalen indebar, at kommunerne skulle udarbejde klimatilpasningsplaner på baggrund af en risikokortlægning og en prioritering af indsatser til at forebygge oversvømmelser. Da planerne er blevet til på baggrund af en aftale fremfor en lov, er der ikke fra centralt hold fastlagt et minimumsniveau for klimatilpasning ude i kommunerne. Det er i stedet kommunerne der beslutter, hvilke indsatser der er nødvendige og hvilket serviceniveau for oversvømmelser som ønskes.

Formålet med gennemgangen af planerne har været, at undersøge ambitionsniveauet for klimatilpasningsplanerne ud fra følgende kriterier:

- Er prioriteringerne i planen omsat til konkrete indsatser med tidsramme og økonomi?
- Er der taget politisk stilling til valg af serviceniveau for klimatilpasning for hele kommunen?
- Er der foretaget en cost-benefit analyse, som grundlag for etablering af klimatilpasningsløsninger?

Emne	Antal
Kommuner der har en klimatilpasningsplan med risikokort	92
Kommuner der har prioriteret indsatsen	85
Kommuner der har udarbejdet en handlingsplan	50
Kommuner der har en handlingsplan med tidsplan og økonomi	13
Kommuner der har vedtaget et nyt fælles opdateret serviceniveau for hele kommunen	1
Kommuner der har vedtaget et serviceniveau for oversvømmelse på terræn (10 cm vand ved en 100 års regn)	13
Kommuner der har foretaget en cost-benefit analyse ved etablering af forskellige klimatilpasningsløsninger	7

Analyse af de kommunale klimatilpasningsplaner (januar 2015)

Plan, risikokort og prioritering

Stort set alle kommuner (92) har ved udgangen af 2014 lavet en klimatilpasningsplan, som bygger på en risikokortlægning i forhold til oversvømmelse fra havet, fra vandløb, fra grundvandsstigninger og ved længevarende regnhændelser og ved skybrud.

Hovedparten af disse kommuner (85) har også foretaget en prioritering af hvilket område der skal klimatilpasses og i hvilken rækkefølge det skal ske. Eksempler på dette kan være at en kommune ønsker at opprioritere beskyttelsen af havnefronten eller et stærkt befæstede industri- eller detailområder, hvor vandet vanskeligt kan afledes fra. Andre kommuner har valgt at prioriteret ud fra kloakoplande eller specifikke projektområder, hvor grønne områder anvendes til både at tilbageholde og nedsive regnvand frem for at lede det til afløbssystemerne.

Handlingsplan for klimatilpasning

I ca. halvdelen af klimatilpasningsplanerne (50) er prioriteringerne omsat til en handlingsplan hvor forskellige klimatilpasningsindsatser er beskrevet. Og omfatter både anlægsprojekter, byomdannelseprojekter og tværgående analyser af mulige løsninger samt dialogprocesser med borgerne om, hvordan der skabes klimarobuste byer. Få kommuner (13) er kommet længere og har lavet konkrete handlingsplaner for

klimatilpasning med en tidsramme for gennemførelsen af indsatserne og en estimering af omkostninger ved de planlagte indsatser.

Serviceniveau for nye og eksisterende afløbssystemer

Alle kommuner har i deres spildevandsplan et serviceniveau for hvor ofte der må ske opstuvning af vand til terræn fra deres afløbssystem. Og dimensioneringen af nye afløbsledninger følger den funktionspraksis, som er beskrevet i Spildevandskomiteens skrift 27 (funktionspraksis for afløbssystemer) og 29 (ændringer som følge af klimarelaterede ekstrem regnhændelser).

De fleste kommuner henviser i deres klimatilpasningsplan til et skærpet serviceniveau i de kommunale klimatilpasningsplaner, men dette serviceniveau gælder kun for nye afløbsledninger. De eksisterende (ældre) afløbsledninger i kommunen har derfor en anden dimensionering og forventet hyppighed for opstuvning af vand til terræn. Ved gennemgangen af klimatilpasningsplanerne er der kun fundet 1 kommune, som har et politisk vedtaget plan for opgradering af serviceniveauet for hele kommunens afløbssystem.

Kommunerne kan dog imødegå det lavere serviceniveau ved et forbedret det kommunale beredskab i de områder, hvor serviceniveauet ikke lever op til funktionspraksis i skrift 27 og 29. Et ensartet og skærpet serviceniveau er ikke en garanti for, at der ikke vil ske oversvømmelser, men et klimatilpasset serviceniveau for alle kloakplande i kommunen minimerer risikoen.

Serviceniveau for oversvømmelse (vand på terræn).

13kommuner har besluttet at fastlægge et serviceniveau for oversvømmelser på terræn (uden for afløbssystemet) i hele kommunen. Det betyder i praksis, at afløbssystemer, terrænoverflader og beredskab skal indrettes, så der maksimalt står op til 10 cm vand på terræn ved en 100 års regnhændelse på steder hvor dette ikke forvolder skade. Og de klimatilpasningsløsninger som vælges skal understøtte serviceniveauet for oversvømmelser.

Strategisk beslutningsværktøj

I 7 klimatilpasningsplaner er der lavet cost-benefit beregninger for forskellige klimatilpasningsløsninger og ved forskellige senarier for oversvømmelser. Og dermed har kommunerne et strategisk værktøj til at beslutte den grad af tilpasning, der bedst flugter med risikoen for oversvømmelser. Alle kommuner har som en del af deres risikokortlægning foretaget en værdikortlægning, hvor bl.a. bygning og infrastrukturer er tildelt en værdi, men der er ikke i den sammenhæng foretaget cost-benefit beregninger for forskellige løsningstiltag.